

La pesca recreativa a la costa catalana

Guia d'espècies

Generalitat de Catalunya

Presentació

La pesca marítima recreativa és una activitat amb una llarga tradició, fortament arrelada al litoral Mediterrani. A Catalunya, els més de 550 km de costa, juntament amb la diversitat geomorfològica del nostre litoral, contribueixen a que hi hagi un gran nombre de practicants de pesca recreativa. En base a un estudi recent realitzat per la DGPM (2020), s'estima que a Catalunya hi ha prop de 54.000 pescadors recreatius que practiquen almenys una de les tres modalitats: costa, enmarcada o submarina.

Com d'altres activitats humans, la pesca recreativa és una font de pressió sobre el medi marí i els seus impactes sobre els recursos biològics i els ecosistemes on habiten han de ser considerats. Donat l'interès de l'administració pesquera catalana, així com de la comunitat de pescadors recreatius catalans perquè l'activitat pugui practicar-se de forma sostenible, aquesta guia aporta informació sobre les espècies objectiu de l'activitat, amb la finalitat de promoure hàbits de pesca responsables.

La guia presenta il·lustracions per a 65 espècies objectiu i dona informació pràctica sobre les seves característiques biològiques, ecològiques i legals, per a millorar-ne el coneixement i promoure una activitat més sostenible a llarg termini, en benefici de tots.

Diverses de les espècies de la guia són especialment vulnerables, sobre les quals cal tenir una conscienciació especial. Les espècies vulnerables es caracteritzen per tenir

un creixement lent i una longevitat elevada, o bé per tenir un potencial reproductor baix, o bé per estar incloses en els convenis internacionals de protecció de la biodiversitat.

Aquesta guia de butxaca pretén ser una eina útil per facilitar la identificació i la comparació d'algunes espècies objectiu i per conéixer més sobre el seu estat actual. La participació i col·laboració del pescador recreatiu és essencial per mantenir la compatibilitat entre la pesca recreativa i els recursos marins.

Recomanacions de bones pràctiques:

- No capturar més individus dels necessaris. Retenir només aquells que hagin de ser consumits en un entorn familiar i d'amics; la resta caldrà alliberar-los vius al mar.
- Respectar les talles mínimes, juvenils i espècies vulnerables i protegides.
- Evitar l'ús d'hams petits per ajudar a disminuir les captures d'individus per sota la talla mínima legal o talla de primera maduresa.
- En cas de pescar individus durant la seva etapa reproductora, es recomana la solta del peix viu a l'aigua, procurant tenir l'animal el mínim temps possible fora de l'aigua i intentant no malmetre'l al treure-li l'hàm.
- Si es desitja conservar la captura d'una espècie vulnerable, s'aconsella pescar un únic individu de la mateixa espècie a cada jornada de pesca.

Sard, sarg

Diplodus sargus

ESP Sargo

ENG White seabream

FRA Sar commun

El sard és una espècie clau per controlar les poblacions de garotes. Les garotes estan relacionades amb la creació de blancalls al Mediterrani occidental quan hi ha absència de depredadors com el sard, el sard imperial o la morralla. 0 125 10 25 50 100 200 500 500 m

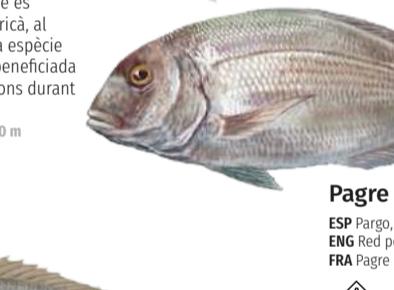
Variada, vidriada

Diplodus vulgaris

ESP Sargo comú, mojarra

ENG Common banded seabream

FRA Sar à tête noire

Presenta dues taques fosques: una al cap, sobre l'opercle, i l'altra a la base de l'aleta caudal. 0 125 10 25 50 100 200 500 500 m

Marbre, mabre

Lithognathus mormyrus

ESP Tordó verd, mabre

ENG Sand steenbras

FRA Marbre

Especie emblemàtica de les zones sorrenques de poca fondària. Pateix una forta pressió pesquera, per això és important donar-li temps perquè es reproduïx, respectant-ne la talla mínima. 0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

Oblada

Oblada melanura

ESP Oblada

ENG Saddled seabream

FRA Oblade

És freqüent que s'acostin a les embarcacions d'esbarjo ancorades i mengin allò comestible que en pugui caure. 0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

Boga

Boops boops

ESP Boga

ENG Bogue

FRA Bogue

Forma grans bancs i acostuma a fer desplaçaments verticals diaris del fons a la superfície. 0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

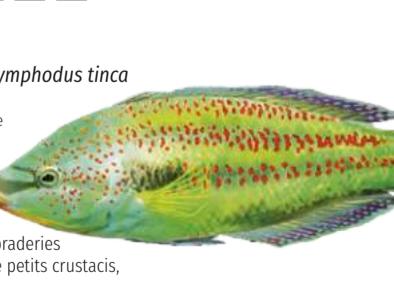
Déntol

Dentex dentex

ESP Dentón

ENG Common dentex

FRA Denté commun

Durant la primavera s'agrega per reproduir-se, moment en què es fan pesques massives al curricà, al jiggig i amb peix viu. És una espècie vulnerable i es veuria molt beneficiada si se'n reduissin les extraccions durant la fase de reproducció. 0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

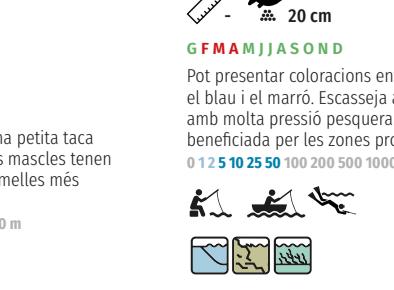
Salpa

Sarpa salpa

ESP Salema

ENG Salema

FRA Saute

Es adults s'alimenten de plantes i algues, com ara la posidònia. Donat que ocasionalment s'alimenten de l'àlga Caulerpa prolifera, poden resultar lleugerament tòxics, sobretot a l'estiu. 0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

Xucla

Spicara maena

ESP Chucha

ENG Blotched picarel

FRA Mendole

És freqüent que s'acostin a les embarcacions d'esbarjo ancorades i mengin allò comestible que en pugui caure. 0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

Donzella, juliola

Coris julis

ESP Doncella, juliola

ENG Rainbow wrasse

FRA Girelle

Considera un peix indicador del canvi climàtic perquè és molt sensible als canvis de temperatura. Depreden ericons de mida petita i ajuden a controlar-les poblaçons.

0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

Tord illoro, llavió

Syphodus tinca

ESP Tordó verd, bodión

ENG East Atlantic peacock wrasse

FRA Crénilabre paon

Viu en fons rocallosos i en praderies de posidònia i s'alimenta de petits crustacis, cucs i gatetes.

0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

Planxeta

Syphodus roissali

ESP Plancheta

ENG Five-spotted wrasse

FRA Crénilabre à cinq taches

Presenta llurors als dors i una petita taca fosca al peduncle caudal. Els muscles tenen tonalitats rossegudes i les femelles més marrons i verdes.

0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

Forcadella

Anthias anthias

ESP Tres colas

ENG Swallowtail seaperch

FRA Bèrnia hirondelle

Prefereix les àrees amb forats i coves on refugiar-se. Tenen problemes de descompressió i poden patir les contractures.

0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

Rao

Xyrichtys novacula

ESP Galán

ENG Pearly razorfish

FRA Rasoir

El rao és una espècie abundant a les zones sorrenques del Maresme i el delta del Llobregat, però la seva popularitat creixent podria fer-la perillar. Les femelles tenen tonalitats ataronjades i els muscles verdoses. 0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

Tord negre, tord massot

Labrus merula

ESP Merlo

ENG Brown wrasse

FRA Merle

Pot presentar coloracions entre el verd, el blau i el marró. Escasseja a les zones amb molta pressió pesquera i és veu beneficiada per les zones protegides.

0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

Tord porcellana, canari, tord roquer

Syphodus mediterraneus

ESP Vaqueta

ENG Axillary wrasse

FRA Crénilabre rouquier

Es distingeix per la taca groga a l'aleta pectoral i les línies blaves al darrere.

Tacó *Bothus podas*

ESP Podas ENG Wide-eyed flounder FRA Rombou podas

14 cm

GFMAMJJASOND

Habita fons sorrenys i fangosos, amb els quals es mimetiza modificant el seu color.

0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

Garota *Paracentrotus lividus*

ESP Erizo de mar ENG Stony sea urchin FRA Ourson-pierre

1 kg

GFMAMJJASOND V

Quan les poblacions no estan controlades per depredadors com els sards, les orades i les julolles, creixen de manera desmesurada i poden arribar a acabar amb la cobertura algal, creant zones de roca nua conegudes com a blancals.

0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

Sèpia *Sepia officinalis*

ESP Sèpia comú ENG Common cuttlefish FRA Seiche commune

1 kg

GFMAMJJASOND V

Es mimetitzat amb l'entorn, però també canvia de coloració segons l'estat d'ànim. Durant l'època de reproducció els mascles presenten ràtols fosques.

0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

V Aquesta espècie presenta períodes de vedada.

Gall de Sant Pere *Zeus faber*

ESP Pez de San Pedro ENG John Dory FRA Saint-Pierre

36 cm

GFMAMJJASOND

Especie poc freqüent i poc sociable, sobretot en edat adulta. Els juvenils es poden observar a l'estiu buscant aliments en zones rocoses o praderies submarines.

0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

Escòrpora de cap roig *Scorpaena scrofa*

ESP Cabrachio ENG Red scorpionfish FRA Rascasse rouge

13 cm

GFMAMJJASOND

Els seus radis espinosos estan connectats a glàndules verinoses. La seva picada és molt dolorosa i pot provocar inflamacions fortes. Com més gran és l'individu més verí conté. Es troba especialment a la Costa Brava i al Cap de Creus, en aigües fredes i fons de roca.

0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

Corball de sorra *Umbrina cirrosa*

ESP Verrugato ENG Shi drum FRA Ombrine cötître

35 cm

GFMAMJJASOND

Espècie de fons sorrenys que freqüenta llacunes litorals salobroses. Ha patit un declivi evident al llarg de les darreres dècades i podria veure's amenaçada.

0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

Llobarro *Dicentrarchus labrax*

ESP Lubina ENG European seabass FRA Bar européen

25 cm

GFMAMJJASOND

L'augment de la temperatura de l'aigua incrementa el nombre de masclles en detriment de la proporción de femelles. Les seves poblacions al Mediterrani estan decreixent.

0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

Llissa vera *Chelon labrosus*

ESP Lisa ENG Thicklip grey mullet FRA Mulet lippu

16 cm

GFMAMJJASOND

La llissa més abundant del litoral català. Està present sobretot en zones sorrenques properes a desembocadures de rius. S'identifica per la presència de papillons al llavi superior.

0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

Espot *Sphyraena sphyraena*

ESP Espet ENG European barracuda FRA Bécune européenne

30 cm

GFMAMJJASOND

Els joves formen bancs grans, mentre que els adults són majoritàriament solitaris. Se li distingeix per tenir l'opercle cobert d'escates.

0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

Llissa galta-roja *Chelon auratus*

ESP Lisa dorada ENG Golden grey mullet FRA Mulet doré

16 cm

GFMAMJJASOND

Mens comuna a tot el litoral, excepte a les desembocadures dels rius. Reconeixible per la taca daurada a l'operacle.

0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

Espot *Sphyraena viridensis*

ESP Espetón boca amarilla ENG Yellowmouth barracuda FRA Bécune bouche jaune

55 cm

GFMAMJJASOND

És pròpia d'aigües càlidies i podria substituir *Sphyraena sphyraena* gradualment, començant pel sud. Aquest espècie no presenta escates a la part posterior de l'operacle.

0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

Sorell *Trachurus trachurus*

ESP Jurel ENG Atlantic horse mackerel FRA Chinchard d'Europe

15 cm

GFMAMJJASOND

Espècie pelàgica que sovint es troba al fons marí. Molt freqüent al nord del litoral català.

0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

Verat, cavalla *Scomber scombrus*

ESP Caballa ENG Atlantic mackerel FRA Maquereau commun

18 cm

GFMAMJJASOND

Peix migratori i veloç que sovint es barreja amb les sardines. L'escalfament de les aigües degut al canvi climàtic està provocant que les poblacions de verat es desplacin cap al nord.

0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

Bacoreta *Euthynnus alletteratus*

ESP Bacoreta ENG Atlantic black skipjack FRA Thonine commune

20 cm

GFMAMJJASOND

Aquesta espècie d'aigües tropicals podria veure's desplaçada cap a zones més septentrionals, com el Mediterrani, on cada vegada més freqüent degut al canvi climàtic.

0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

* Espècies sotmeses a mesures de protecció diferenciada. Cal disposar d'una autorització específica emesa per l'òrgan estatal competent en matèria de pesca: <https://servipes.magrama.es/recreativos/>

Palomida *Lichia amia*

ESP Palometón ENG Leerfish FRA Liche

100 cm

GFMAMJJASOND

Prefereix les desembocadures dels rius i pot trobar-se a ports i zones antropitzades. A Catalunya està associada sobretot al delta de l'Ebre. La reproducció i el reclutament de juvenils es donen a prop de la costa.

0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

Emperador, peix espasa *Xiphias gladius**

ESP Emperador, Peix espasa ENG Swordfish FRA Espadon

100 cm

GFMAMJJASOND

Està patint un declivi important degut a la seva sobrepesca. Es recomana enèrgicament solta en cas de captura.

0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

* Espècies sotmeses a mesures de protecció diferenciada. Cal disposar d'una autorització específica emesa per l'òrgan estatal competent en matèria de pesca: <https://servipes.magrama.es/recreativos/>

Bonítol *Sarda sarda*

ESP Bonito del Sur ENG Atlantic bonito FRA Bonite à dos rayé

37 cm

GFMAMJJASOND

Sol caçar en grup i quan ho fa prop de la superfície desperta l'interès de les aus marines que realitzen espectaculars cappussades competint per les mateixes preses: habitualment sardines i seixots.

0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

Llampuga *Coryphaena hippurus*

ESP Llampuga ENG Common dolphinfish FRA Coryphène commune

56 cm

GFMAMJJASOND

La llampuga no madura sexualment fins superar el mig metre de longitud. Els juvenils, encara immadurs, s'apropien a la costa durant l'estiu.

0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

Palometa *Trachinotus ovatus*

ESP Palometa blanca ENG Pompano FRA Palomine

30 cm

GFMAMJJASOND

Els juvenils habitualment formen bancs a les platges prop del rompent. Els adults són menys gregaris i sovint es troben en fons fangosos.

0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

Tallahams, lliri *Pomatomus saltatrix*

ESP Anjova ENG Bluefish FRA Tassergal

38 cm

GFMAMJJASOND

Depredador voràc que forma bancs a poca profunditat, en zones de platges, estuaris i àrees portuàries.

0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

Círvia *Seriola dumerili*

ESP Peix limón ENG Greater amberjack FRA Sérole couronnée

100 cm

GFMAMJJASOND

Es recomana evitar la captura dels verderols (juvenils immadurs), que s'amolen els mesos d'estiu prop de la costa.

0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

Marlí de la Mediterrània *Tetrapturus belone**

ESP Marlin del Mediterràneo ENG Mediterranean spearfish FRA Marlin de la Méditerranée

150 cm

GFMAMJJASOND

Especie oceànica molt migratòria. Viatja en parelles prop de la superfície de l'aigua.

0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

Emperador, peix espasa *Xiphias gladius**

ESP Emperador, Peix espasa ENG Swordfish FRA Espadon

114 kg

GFMAMJJASOND

La pesca de l'emperador amb mort no està permesa. En cas de captura s'hauran d'adoptar les mesures precises per assegurar la seva devolució amb vida a la mar.

0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

Bacoreta *Euthynnus alletteratus*

ESP Bacoreta ENG Atlantic black skipjack FRA Thonine commune

90 cm

GFMAMJJASOND

L'alexa pectoral és allargada i l'ull és gros en comparació amb el de la tonyina.

0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

Llampuga *Coryphaena hippurus*

ESP Llampuga ENG Common dolphinfish FRA Coryphène commune

56 cm

GFMAMJJASOND

La llampuga no madura sexualment fins superar el mig metre de longitud. Els juvenils, encara immadurs, s'apropien a la costa durant l'estiu.

0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

Tonyina *Thunnus thynnus**

ESP Atún ENG Atlantic bluefin tuna FRA Thon rouge de l'Atlàntic

115 cm

GFMAMJJASOND

La pesca de la tonyina vermella amb mort no està permesa. En cas de captura s'hauran d'adoptar les mesures precises per assegurar la seva devolució amb vida a la mar.

0 125 10 25 50 100 200 500 1000 m

Bacora *Thunnus alalunga**

ESP Atún blanco ENG Albacore FRA Germoen, thon blanc

90 cm

GFMAMJJASOND

Períodes de reproducció

GFMAMJJASOND

Mesos per a la reproducció d'una espècie i es considera un mes de màxima vulnerabilitat. S'aconsella evitar la pesca d'espècies durant el període reproductiu.

S'assayen els períodes de reproducció per a cada espècie (**TARONJA**), i el període màxim de reproducció (**VERMELL**).

Períodes de vedades

V Per a les espècies de **garotes** *Paracentrotus lividus*, *Sphaerechinus granularis* i *Abracia lixula* no està permesa entre l'1 d'abril i el 30 de setembre, ambdós inclosos (ORDRE ARP/105/2020, d'26 de juny).

V Per a la **sèpia** (*Sepia officinalis*) pescada des d'embarcació en les aigües interiors compreses entre el cap de Begur i l'Illa Maça d'Or (badies de Roses i Pals) no està permesa entre l'1 de setembre i el 31 d'octubre, ambdós inclosos (ORDRE ARP/166/2020, d'1 d'octubre).

Coordinació: Ariadna Purroy i Arnau L. Dedeu
Continguts: DGPM
Assessorament científic: ICATMAR
Il·lustracions: Toni Llobet
Disseny gràfic: Luci Julià
Portada: Pedro Errutria

Dipòsit legal: B-27694-2020
Novembre 2020